

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِبَهَا وَمُرْسِيَهَا إِنَّ رَبِّي لَعَفُورٌ رَحِيمٌ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

اللَّهُمَّ بِاسْمِكَ أَحْيَا وَبِاسْمِكَ أَمُوتُ .

BİSMİLLÂHİRRAHMÂNİRRAHÎM: RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN ADIYLA Cumanız Mübarek Olsun Aziz Kardeşlerim!

Yüce Rabbimiz, Kur'an-ı Kerim'de bizlere kendisine sadakatimizin ifadesi olan bir cümle öğretmiştir. Bu cümle, "Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla" anlamındaki besmeledir.

Aziz Müminler!

Besmele, tıpkı kelime-i şehadet gibi, kelime-i tevhid gibi Din-i Mübin-i İslam'ın sembollerinden biridir. Besmele, Rabbimizin, bizleri her an gördüğü, murakabe ettiği bilinciyle yaşamanın tezahürüdür. O'nun bize şah damarımızdan daha yakın olduğu gerçeğinin ilanıdır. Allah'a dayanıp güvenmenin, teslimiyetin, O'nun engin rahmeti ve merhametine sığınmanın adıdır besmele.

Kıymetli Kardeşlerim!

Yüce Rabbimiz, Kur'an-ı Kerim'i "Yaratan Rabbinin adıyla oku!"¹ buyurarak göndermiştir insanlığa. Bu ilahi emir, aslında bütün ömrümüzü Allah'ın adıyla yaşamamız gerektiğine dair önemli bir mesajdır. İşte bu yüzdendir ki; söz ve işlerimizin evvelinde "Bismillâhırrahmânırrahîm" diyerek Rabbimizden istikamet üzere olmayı ve kalmayı niyaz ederiz. O'nu zihnimizle, kalbimizle, dilimizle zikretmiş oluruz. Hâsılı Allah'ın rızasına Allah'ın adıyla yol alırız.

Muhterem Müslümanlar!

Besmelenin müminin hayatındaki anlamını idrak edebilmek için Peygamberimizin yaşantısına bakmak gerekir. Resûl-i Ekrem (s.a.s),

اللَّهُمَّ بِاسْمِكَ أَحْيَا وَبِاسْمِكَ أَمُوتُ "Allah'ım! İsmine yaşar, isminle can veririm."² duasını kendisine şiar edinmiştir. Her yeni güne Allah'ın adıyla başlamış, Allah'ın adıyla gününü tamamlamıştır.

بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ "Rabbim! Senin isminle sana tevekkül ettim. Güç ve kuvvet sadece Allah'tandır."³ diyerek evine besmeleyle girmiş, evinden besmeleyle çıkmıştır. Peygamberimiz, her bir işi ve kısacık ömrü için besmeleyi bereket vesilesi kılmıştır.

Kardeşlerim!

Kaynağını Resûlullah Efendimizin örneğinden alan medeniyetimiz, besmeleyle ilmek ilmek örülmüştür. Bu medeniyette gözler, dünyaya besmeleler eşliğinde açılır. Anne-babalar, çocuklarına öncelikle Allah'ın adını öğretir. İbadetlerimiz, besmele çekilerek eda edilir. Kitaplar, onunla açılıp okunur. Eller, duaya onunla kaldırılır. Hastalıklardan Allah'ın ismiyle şifa niyaz edilir. Hayatın türlü dert ve sıkıntıları karşısında Allah'ın adına sığınılır. Hâsılı besmele, her hayrın anahtarıdır. Resul-i Ekrem (s.a.s) Efendimiz, bu hususu şu hadisiyle ifade etmiştir: "Allah'ın adıyla başlanmayan her söz ve iş bereketsizdir, sonuçsuzdur."⁴

İlhamını bu hadisten alan Süleyman Çelebi de Bismelenin hayatımızdaki önemini şu dizeleriyle dile getirmiştir:

Allâh adın zikredelim evvela
Vacib oldu cümle işte her kula
Allâh adın her kim ol evvel anâ
Her işi âsan eder Allâh anâ

Kıymetli Kardeşlerim!

Besmelenin kuşattığı bir beden, lisan-ı hal ile adeta şunu terennüm eder: Ya Rabbi! Sığınağım, dayanağım, ümidim yalnız sensin. Niyaz ve ilticam yalnız sanadır. Senden başka mabudum yoktur. Kula kulluk etmem. Senden başkasına asla boyun eğmem. Kalbimde senin sevginden daha fazla bir sevgiye yer vermem. Bu hayatı, bunca nimeti bana sen lütfettin. Ben de hayatımı senin adınla yaşıyorum. Sadece senin rızanı istiyorum. Senin adınla bu dünyadan göçmeye beni muvaffak eyle Ya Rabbi!

Aziz Kardeşlerim!

Öyleyse geliniz! Besmeleyle başlayalım her söz ve işimize. Dillerimizin bağını besmeleyle çözelim. Gönüllerimizin pasını besmeleyle silelim. Zihnimizi kötülöklere karşı besmeleyle koruyalım. Günahlara karşı bir kalkan, bir mağfîret limanı olsun Rahman ve Rahim olanın adı. Bereket vesilesi kılalım besmeleyi kazancımıza. Kalplerimiz, Allah'ın adıyla ülfet bulsun. Amellerimizin özüne giydirdiğimiz iyi niyet elbisesi olsun besmelemiz. Günlük hayatın sıkıntılarıyla bunalan yüreklerimize bir teselli, bir nefes olsun Rabbimizin ismi. Bismillâhırrahmânırrahîm ile açılınsı iyilik ve güzelliklerin tüm kapıları. Şerre kilit olsun besmelemiz.

Değerli Müminler!

Hutbemi şu duayla bitirmek istiyorum: Ya Rabbi! Bizleri, senin isminle yaşayan, hayatına senin isminle anlam katan, emanetini senin isminle teslim edenlerden eyle!

¹ Alak, 96/1.

² Müslim, Zikir, 59.

³ Ebû Dâvûd, Edeb, 102-103.

⁴ İbn Hanbel, II, 360.